SweBoat
Båtbranschens Riksförbund

Ansvarsfull båtvård

På vårt område gäller våra regler kring hantering av båtbottnar oavsett om det är privatpersoner, externa entreprenörer eller vår egen personal som utför arbetet. Det handlar både om miljön och den personliga säkerheten.

Som verksamhetsutövare har vi det totala ansvaret för den verksamhet som bedrivs på vårt område, det är därför viktigt att du tar del och följer våra regler och miljökrav.

Tack för att du hjälper oss att värna om miljön!

© Sweboat, v.1.2

Tvätt av båt

För att begränsa miljöpåverkan när båtar tvättas har vi en avgränsad yta för arbetsmomentet. Många båtar är målade med bottenfärger innehållande biocider som är ett kemiskt bekämpningsmedel.

Vid högtryckssspolning eller skrubbning av båtbotten sprids dessa miljögifter med vinden eller rinner ner på marken för att sedan sjunka ner i grundvattnet eller tränga ner till våra sjöar och vatten och därmed påverka miljön. Inga avloppssystem är anpassade för att hantera dessa typer av kemikalier.

Godkända bottenfärger och alternativ

Varje år säljs ca 700 000 liter båtbottenfärg och den större delen innehåller biocider som är ett bekämpningsmedel. Biocidfärgerna är godkända av KEMI (Kemikalieinspektionen) och får användas på Ostkustens respektive Västkusten beroende på typ medan Bottenviken och insjöar har ett totalförbud mot dessa färger. Biocidfärgerna är tillåtna men det betyder inte att dom är miljövänliga.

Flera av tillverkarnas idag godkända biocidbottenfärger har godkännande av KEMI fram till december 2017, maj 2018, september 2019 och några få fram till september 2023, därefter måste tillverkarna söka nya godkännanden.

Tittar man i backspegeln så har vi alltid använt, av KEMI, godkända bottenfärger utan att veta vad konsekvensen blir för miljön, i dag vet vi bättre. Många varv och marinor får nu ta ansvar för giftfärgerna och föroreningar som de gett upphov till. I vissa fall har man fått föreläggande om åtgärdsplan för att förbättra miljön kring verksamheten, såväl på land som i bottensediment.

Här kan du som båtägare ligga steget före och visa att du tar miljöföroreningarna på allvar genom ditt val av bottenfärg eller metod för att hålla din botten ren från påväxt, till exempel genom att använda biocidfri bottenfärg eller ha en omålad båtbotten och låta spola av båten eller skrubba själv under säsong, använda en skrovduk eller ultraljud, anlita en borsttvätt eller ta in båten i sötvatten några gånger/år.

Läs mer om alternativ till båtbottenfärg på båtmiljö.se

På sista sidan finns en lista på godkända biocidfärger för Ostkusten och Västkusten. På KEMIS hemsida (kemi.se) kan du läsa mer om respektive bottenfärg och om det finns avvikelse i var den får användas.

Säkerhetsdatablad

Innan användning av biocidbottenfärg är det viktigt att ha läst igenom säkerhetsbladet. Där står det om färgens farliga egenskaper, risker och de skyddsåtgärder som bör vidtas vid användning.

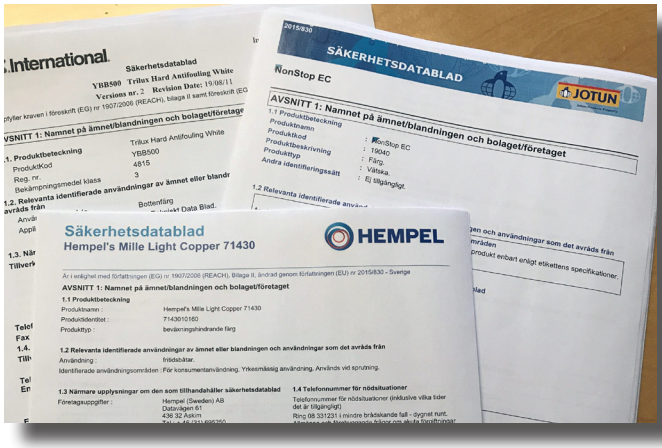

Hos oss finns samtliga säkerhetsdatablad för godkända biocidfärger och du ska ha tagit del av det aktuella innan du påbörjar din bottenbehandling.

Målning av båtbotten och spärrfärger

Innan målning med en biocidfärg bör du ta del av säkerhetsdatabladet för den aktuella färgen och använda erforderlig skyddutrustning. Du ska även täcka marken så att färgspill inte kan tränga ner.

En spärrfärg kan vara ett bra alternativ till att inte behöva slipa, skrapa eller blästra bort den gamla färgen utan kan direkt appliceras på den gamla bottenfärgen för att förhindra läckage av biocider. Observera dock att det i dagsläget inte finns garantier från tillverkarna att spärrfärgen hindrar exempelvis TBT att läcka igenom.

Slipning och skrapning av båtbotten

Vid slipning eller skrapning av båtbotten måste du först ta reda på vilka giftiga ämnen som kan finnas i den gamla bottenfärgen, det är en skyldighet du har enligt miljöbalken. Detta kan ske genom att ta ett skrapprov av färgen och skicka på analys. Det går också att använda sig av en XRF-scanner som ger utslag om det finns bland annat koppar, zink eller tenn. Finns det spår av tenn så ska du enligt miljöbalken utgå från ”försiktighetsprincipen” att det faktiskt finns TBT på båtbottnen. Båtar med TBT får endast behandlas av oss utsedd personal. Läs mer under rubriken ”TBT (Tributyltenn)”.

För att undvika risken med att föroreningar från biocidbåtfärger kommer ut i mark och vatten har vi en rutin för slipning och skrapning av båtbotten men också för att du som gör arbetet använder rätt skyddsutrustning. Därför måste du göra en anmälan till oss innan du påbörjar en behandling av din botten.

För att skydda miljön:
- *Marken under båten skall täckas så att skrap-/sliprester inte tränger ner i marken.*
- *En plastduk hängs runt skrovet som en gardin för att förhindra skrap-/sliprester att fara i vinden.*
- *Vid torrslipning skall en industridammsugare med filter damm klass H kopplas till slipmaskinen.*

För att skydda hälsan:
- *Täckande klädsel*
- *Skyddsglasögon enligt SS-EN 166*
- *Andningsskydd/halvmask med partikelfilter, typ P3-filter*

Alla rester från arbetet är att betrakta som miljöfarligt avfall och ska hanteras därefter, se rubriken ”Farligt avfall”.

TBT (Tributyltenn)

TBT är den giftigaste biociden som någonsin förekommit i båtbottenfärger och har en extrem påverkan på vattenlevande organismer. Om du inte vet om det finns TBT i gamla lager av bottenfärgen på din båt behöver du ta reda på det så du kan göra rätt åtgärd för att inte förorena miljön kring din båt. Även om TBT finns i gamla lager kan det läcka ut när båten spolas eller ligger i vattnet.

På vårt område får endast av oss utsedd personal behandla TBT-båtar för att säkra att giftet inte sprids.

Enligt EU:s AFS-förordning* från 1 januari 2008 råder totalt förbud mot TBT på båtbottnar. Detta är ännu inte tillämpat fullt ut men regelverket föreskriver detta redan idag.

** Antifoulingsystem*

Blästring förbjuden!

För blästring av båtbotten med biocidbottenfärger råder totalförbud på vårt område. Detta då det vid blästring frigörs extremt små partiklar som är mycket svåra att fånga upp innan de sprids till närliggande omgivning.

Behöver båten blästras ska det göras av speciellt utbildad personal med lokaler anpassat för ändamålet.

Farligt avfall

Har du skrapat, slipat eller målat med biocidbottenfärg så är resterna att klassa som farligt avfall och skall hanteras där efter. Allt farligt avfall skall läggas märkt i vår miljöstation eller tas med till en godkänd mottagare.

För att skydda miljön:
- *Täckplaster ska försiktigt rullas ihop och förseglas i sopsäckar*
- *Färgspill på mark skall samlas upp*
- *Dammpåsar från dammsugare skall förseglas*
- *Skyddskläder och skyddsutrustning skall förseglas*

Godkända båtbottenfärger för användning på Ostkusten

Namn	*Tillverkare*	*Godkännandet upphör*	*typ*
Aqualine VK Spray	Jotun	2020-12-31	-
Anitfouling	International	2021-06-23	Sp
Antifouling Baltic	Biltema	2027-12-18	-
Antifouling BS	Biltema	2023-09-11	Sp
Antifouling Copper Plus	SeaSea	2021-06-23	Sp
Cruiser One	International	2021-06-26	Sp
Fabi One	International	2021-06-23	Sp
Hard Racing Copper	Hempel	2023-09-11	Hd
Mille Light Copper	Hempel	2020-12-31	Sp
Mille NCT 7173B	Hempel	2027-12-18	-
Mille NCT 7173C	Hempel	2027-12-18	-
NonStop EC	Jotun	2020-12-31	Sp
Rafaello Baltic	Veneziani	2023-09-11	Sp
Trilux Hard Antifouling	International	2020-12-31	Hd
Trilux Propeller	International	2021-06-26	-

Godkända båtbottenfärger för användning på Västkusten

031 Samurai	Seajet	2023-02-26	Sp
Antifouling	Biltema	2020-10-14	Sp
Anitfouling	International	2021-06-23	Sp
Antifouling Copper Plus	SeaSea	2021-06-23	Sp
Anitfouling West	Biltema/Hempel	2027-12-18	-
Aqualin VK Spray	Jotun	2020-12-31	-
Basic	Hempel	2020-12-31	-
Classic	Hempel	2020-12-31	-
Cruiser One	International	2021-06-23	Sp
Cruiser Polishing Antifouling	International	2020-12-28	Sp
Fabi One	International	2021-06-23	Sp
Hard Racing Performer	Hempel	2020-07-04	Hd
Hard Racing Xtra	Hempel	2019-12-31	Sp
Micron Superior	International	2023-09-11	Sp
Mille Light Copper	Hempel	2020-13-31	Sp
Mille NCT 7173A	Hempel	2027-12-18	-
Mille NCT 7173B	Hempel	2027-12-18	-
Mille NCT 7173C	Hempel	2027-12-18	-
Mille Perfomer	Hempel	2020-07-04	Sp
Mille Vit	Hempel	2020-12-31	Sp
Mille Xtra	Hempel	2019-12-31	Sp
NonStop EC	Jotun	2020-12-31	Sp
NonStop VK	Jotun	2020-05-19	Sp
NonStop VK White/Grey	Jotun	2020-01-01	Sp
Racing VK	Jotun	2020-05-19	Hd
Racing VK White/Grey	Jotun	2020-05-19	Hd
Rafaello Norseman	Veneziani	2020-10-14	Sp
Trilux Hard Antifouling	International	2020-12-31	Hd
Trilux Propeller	International	2021-06-26	-
VC17m	International	2021-06-26	Hd

Biocidfria bottenfärger

Biltema Biocidfri	Biltema
Cruiser Zero	International
Ecopower Cruise	Hempel
Ecopower Racing	Helmpel
Lago Racing II	International
Mille Alu Baltic	Hempel
Neptune Formula	Ekomarine
Scrubbis Silicon	Scrubbis
Silic One	Hempel
VC17m Eco	International
Yachting WaterShield	Jotun

Typ: Hd = hårda bottenfärger, Sp = självpolerande bottenfärger.
Utöver dessa färger finns ett antal färger vars godkännande gått ut men som fortarande får säljas och användas.
Se KEMI:s hemsida för aktuell status:
Ostkusten: www.kemi.se/global/bekampningsmedel/biocidprodukter/batbottenfarger/batbottenfarger-for-ostkusten.pdf
Västkusten: www.kemi.se/global/bekampningsmedel/biocidprodukter/batbottenfarger/batbottenfarger-for-vastkusten.pdf